

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

PS-I.431.10.2015.IS

**Pani
Agnieszka Krassowska
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
Gminy Łomża**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r., poz. 525) w zw. z art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. poz. 567, z późn. zm.), w dniu 04.11.2015 roku zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, w składzie:

- 1) Marek Kiryluk – starszy inspektor wojewódzki – przewodniczący zespołu kontrolnego,
- 2) Izabela Skorupska – starszy inspektor wojewódzki,

na podstawie upoważnienia nr 1/2015 znak: PS-I.431.10.2015.IS z dnia 26.10.2015 r., wydanego z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej, przeprowadził kontrolę w trybie zwykłym w Ośrodku Pomocy Społecznej Gminy Łomża, 18-400 Łomża, ul. M. Skłodowskiej-Curie 1a, zwanym dalej OPS.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce ewidencji kontroli UG pod poz. nr 3/2015.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą: ocena prawidłowości przyznawania i wypłacania zasiłków dla opiekunów za okres od 15 maja 2014 r. do dnia rozpoczęcia kontroli.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z uchybieniami.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że realizacja zadania wynikającego z ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. poz. 567, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, **nie została ujęta** w Statucie Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Łomża (ostatnia zmiana z dnia 26 marca 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. poz. 1114)).

Kierownik OPS posiadał upoważnienie Wójta Gminy Łomża do prowadzenia postępowań w sprawach o zasiłki dla opiekunów, a także do wydawania w tych sprawach decyzji (upoważnienie z 09 czerwca 2014 r.).

Wyżej wymienione zadanie realizowało dwóch pracowników zatrudnionych na stanowisku do spraw świadczeń rodzinnych, w tym jeden pracownik od 15.05.2014 r. do 09.07.2015 r. zgodnie z zakresem czynności, bez stosownego upoważnienia w tym zakresie. Drugi pracownik od dnia 10.07.2015 r. na podstawie zakresu czynności oraz upoważnienia do prowadzenia postępowania w sprawach o ustalenie zasiłków dla opiekunów.

W trakcie kontroli, wyjaśnień udzielał Kierownik OPS.

Ocenę kontrolowanej jednostki dokonano na podstawie następujących ustaleń:

Ze sprawozdania z realizacji ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów za okres 15 maja - 30 września 2014 r. wynika, że OPS wydał 35 decyzji przyznających zasiłek dla opiekuna. Aktualnie wypłacane są świadczenia dla 25 osób.

Czynności kontrolne przeprowadzono poprzez wybranie, z zachowaniem jednakowego odstępu, akt 9 spraw ustalających prawo do zasiłku dla opiekuna (ok. 25%). Kontrolę przeprowadzono pod względem legalności, gospodarności i rzetelności.

Wykaz skontrolowanych spraw:

- 1) znak OPS.4702.1.2014,
- 2) znak OPS.4702.3.2014,
- 3) znak OPS.4702.9.2014,
- 4) znak OPS.4702.10.2014,
- 5) znak OPS.4702.22.2014,
- 6) znak OPS.4702.30.2014,
- 7) znak OPS.4702.31.2014,
- 8) znak OPS.4702.32.2014,
- 9) znak OPS.4702.33.2014.

W skontrolowanych aktach spraw znajdowała się informacja o możliwości złożenia wniosku o przyznanie zasiłku dla opiekuna. OPS kierował ją do osób, którym wygasły z mocy prawa decyzje przyznające prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, w ciągu 14 dni od dnia wejścia w życie ustawy (tj. od 15 maja 2014 r.).

Wnioski były przyjmowane w ciągu 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Zawierały następujące dane:

- dane osoby ubiegającej się o ustalenie prawa do zasiłku dla opiekuna,
- dane osoby nad którą ma być sprawowana opieka,
- okresy ubiegania się o zasiłek dla opiekuna (od 1 lipca 2013 r. do 14 maja 2014 r. i od 15 maja 2014 r.),
- miejsce, datę przyjęcia wniosku, czytelny podpis osoby ubiegającej się.

Natomiast brak było czytelnego wskazania, przy wyszczególnionych okresach ubiegania się o zasiłek dla opiekuna, przysługiwania odsetek za okres od 1 lipca 2013 r. do 14 maja 2014 r. – dotyczy akt 1-9.

Wnioski zawierały oświadczenie osoby ubiegającej się o prawo do zasiłku dla opiekuna, zawierające wykaz przesłanek stanowiących przeszkodę do uzyskania świadczenia od dnia 1 lipca 2013 r., pouczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia oraz o konsekwencjach, w przypadku niepoinformowania OPS o zmianach, mających wpływ na prawo do zasiłku dla opiekuna. Ponadto do akt dołączone były kopie dowodów tożsamości oraz orzeczenie o niepełnosprawności osoby wymagającej opieki. W kontrolowanych sprawach nie wystąpiły przypadki wzywania wnioskodawców do uzupełnienia dokumentów (art. 5 ust. 4 ustawy).

Rodzinne wywiady środowiskowe były przeprowadzane w miejscu sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną. Z wywiadów wynikał fakt sprawowania opieki przez osobę ubiegającą się o zasiłek dla opiekuna. OPS przeprowadzał aktualizację wywiadu po upływie 6-cio miesięcznego ustawowego terminu – dotyczy akt 2-5, 7-9.

Skontrolowano akta ustalające prawo do zasiłku dla opiekuna trzech rolników oraz trzech małżonków rolników, którzy złożyli pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań oświadczenie (znajdujące się we wniosku), o zaprzestaniu prowadzenia gospodarstwa rolnego lub wykonywania w nim pracy – dotyczy akt 1-4, 6-7. Pozostałe osoby były ubezpieczone w ZUS – dotyczy akt 5, 8-9.

Pod względem rzetelności, na podstawie skontrolowanych 9 akt spraw stwierdzono, że OPS prowadził postępowania administracyjne we właściwej formie. Wydane decyzje spełniały wymogi określone w art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267, z późn. zm.), tj. zawierały: oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie

faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania decyzji (Kierownika OPS Gminy Łomża). Prawidłowo określono:

- osobę uprawnioną, zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy,
- termin obowiązywania decyzji (od 1 lipca 2013 r.).

W przypadku, gdy osoba pracowała w okresie od 1 lipca 2013 r. do 14 maja 2014 r. OPS stosował w sprawach nieuregulowanych w ustawie, przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2013 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1456, z późn. zm.), dotyczące świadczeń pielęgnacyjnych, w celu ustalenia kwoty zasiłku dla opiekuna, przysługującego za niepełne miesiące kalendarzowe.

Pod względem gospodarności, na podstawie skontrolowanych decyzji, stwierdzono, że :

- kwotę zasiłku dla opiekuna wyliczano prawidłowo, w wysokości 520 zł (od 1 lipca 2013 r.) oraz odsetki,
- nie określano terminu przysługiwania odsetek (od 1 lipca 2013 r. do 14 maja 2014 r.) – dotyczy akt 1-9.

Mając na uwadze powyższe uchybienia, wykonywanie zadań w kontrolowanym okresie oceniam pozytywnie z uchybieniami.

Osobą odpowiedzialną za stwierdzone uchybienia jest Kierownik Ośrodka.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego znak: PS-I.431.10.2015.IS z dnia 25.11.2015 r. nie wniesiono zastrzeżeń.

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi wnoszę o:

- 1) podjęcie działań w kierunku uregulowania realizacji zadania, wynikającego z ustawy z dnia 04 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. poz. 567, z późn. zm.) w Statucie Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Łomża – **do 28.02.2016 r.**,
- 2) przeprowadzanie aktualizacji wywiadu co 6 miesięcy, jeżeli do końca okresu, na który zostało ustalone prawo do zasiłku dla opiekuna, pozostało więcej niż 3 miesiące, oraz w każdej sytuacji, gdy zaistnieją wątpliwości co do faktu sprawowania opieki przez osobę pobierającą zasiłek dla opiekuna – **na bieżąco.**

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień

Z uwagi na fakt, że postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna organ ustalający prawo do świadczeń pielęgnacyjnych (zakończony decyzją) wszczynął na wniosek osoby ubiegającej się o zasiłek dla opiekuna, złożony nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy tj. od 15.05.2014 r. – nie jest możliwe usunięcie uchybień w ww. wnioskach i decyzjach. W związku z powyższym odstępuję się od zaleceń w tym zakresie.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Podlaskiego, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach i wskazanie terminu w którym działania te zostaną wykonane.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

/-/

Andrzej Kozłowski
Dyrektor Wydziału
Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Pan Piotr Kłys – Wójt Gminy Łomża